

EXPERT
V POŘADU
NA LOVU

**JIRÍ
MARTÍNEK**

Na úspěchu televizní soutěže
Na lovu má velký podíl. Diváci
žasnou nad jeho znalostmi.
On žasne taky – kvůli tomu, že
ho teď lidé poznávají na ulici,
žádají o podpis, fotí se s ním.
Takže pozor, lovec přichází.

TEN, KTERÝ VSECHNO VÍ

Ríká se vám doktor
Vševěd. Tohle označení
vzniklo při natáčení,
nebo jste ho slyšel
už dřív?

Na fakultě mi spolužáci říkali Databanka ČTK, což vzešlo z nějakého referátu, kde jsem citoval tento zdroj. Na začátku natáčení jsme si my lovci měli vymyslet přezdívky. Zkusil jsem něco jako živá encyklopedie. Neuspěl jsem. Pak někdo přišel s doktorem Vševědem.

Zaznamenával jste už předtím, než jste začal být známý ze soutěže Na lovu, že se lidé dívají, co všechno víte? Nebo je to v akademickém prostředí, kde se pohybuje, běžné?

V akademickém prostředí se tomu nikdo nedívá. Ale většinu kamarádů mám odjinud. Nemají s vědou nic společného.

V soutěži nejen rychle odpovídáte, ale máte snahu odpovědi ještě vysvětlovat, zdůvodňovat a – snad to nevyzní hanlivě – soutěžící až poučovat. Děláte to i v životě?

Dělám to pořád. Kamarádi jsou zvyklí. Vědí, že když se mnou jdou na výlet, budu spoustu věcí komentovat a vysvětlovat. Kolegyně z práce organizovala zájezdy a brala mě s sebou, protože mám schopnost provázet turisty i na místech, kde jsem v životě nebyl.

To jde?

S mapou a dobrými znalostmi to jde velmi dobře.

Jak se tvůrci pořadu o vašich znalostech dozvěděli?

Dostal jsem z Novy mail, jestli nechci spolupracovat na nové vědomostní

soutěži. Právě jsem byl na dovolené, tak jsem odpověděl, že se o tom později můžeme pobavit. Holky z produkce to naštěstí nevzdaly a zavolaly znovu. Tak jsem šel na konkurz. Dělal jsem vědomostní testy, pak kamerovou zkoušku. Před rokem, přesně 7. dubna, dodnes si to datum pamatuju, jsem v telefonu slyšel: Tak my vás tedy bereme.

Ale kdo dal na vás tip?

Několikrát jsem se to pokoušel zjistit, ale slečna, která mě našla, tvrdí, že všechno zjistila na internetu. Někteří z kolegů lovců vědí, kdo je doporučil. Já jsem se asi tak nějak vylíhнул.

Disponujete tím, čemu se říká fotografická paměť?

Ne. Spíš si dovedu věci utřídit, seřadit a dát do souvislostí. Když mi teď řeknete pět položek, které mám nakoupit, tři zapomenu. Když se podívám na nějaký obrázek a mám si zapamatovat co nejvíc z toho, co na něm je, pamatuju si tak polovinu.

Ve škole vám šlo všechno samo, nebo jste se musel i trochu učit?

Na základce to šlo samo, na gymnáziu míň a na vysoké asi jako každému jinému.

NEŠLO MI BALIT HOLKY

Říká se, že lidé s vysokou inteligencí a schopností si všechno pamatovat a schopnosti s tím, čemu se říká sociální a emoční inteligence.

Tedy že jim moc nejde navazovat vztahy, vycházet s ostatními.

Jak jste na tom vy?

Moje žena tvrdí, že mi nejde vcítit se do člověka, který na tom není dobře. Pravda je, že na gymplu se mi moc nedařilo balit holky. Od toho byli o dva roky starší svalnatí chlapi. Ženu mám celý život jednu, už od osmnácti. Kamarády mám taky. Máme fajn partu, která vznikla na fakultě. My jsme totiž byli ve čtvrtém ročníku na exkurzi v Rusku. A tři týdny v Rusku u společné lahve vodky vás dají dohromady na celý život. Dodnes se scházíme, jezdíme spolu na výlety i dovolené.

Popovídejte, prosím, o své práci.

Čím přesně se zabýváte?

Moje obory jsou historie a zeměpis. Měl jsem je jako učitelské studium, ale na střední škole jsem vyučoval jen v rámci povinné praxe. Pak jsem šel na doktorát ze zeměpisu s tím, že napíšu dějiny tohoto oboru. Napsal jsem je, vyšly. Poté jsem si dodělal doktorát z historie. Chytlý mě lidské osudy.

Jak se to projevuje?

Píšu o lidech, kteří dosáhli úspěchů v geografii. Je to nesmírně zajímavé, protože zeměpisu se většinou věnovali lidé, jejichž osudy

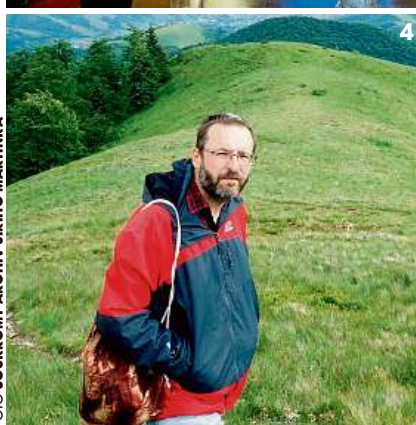
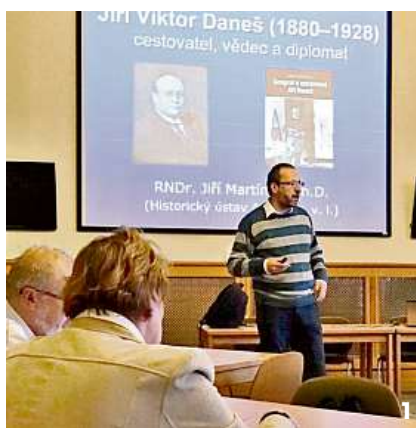

FOTO SOUKROMÝ ARCHIV JIŘÍHO MARTÍNKA

1 PŘEDNÁŠKA. Dnešní téma: Jiří Viktor Daneš, zakladatel české geografie. Byl to i námět jeho druhé disertační práce.

2 PRŮVODCE. Jeho záber je široký, dvakrát ročně provází na hřbitově.

3 HOSPODSKÝ KVÍZ. Při oblíbené společenské hře. **4 TURISTA.** V horách na Ukrajině, ještě před válkou.

jsou barvitě a procestovali hodně zemí. Například moje druhá disertační práce byl životopis Jiřího Viktora Daneše, jednoho ze zakladatelů české geografie, který se stal naším prvním konzulem v Austrálii. Jeho příběh by vydal na román, ale to neumím, tak vznikla vědecká studie na tři sta stránek.

Mít znalosti právě ze zeměpisu a dějepisu je při vědomostní soutěži výhodou?

Z nás čtyř lovců jsme tři vystudovaní geografové. Zeměpis je ideální, přináší široký přehled. Neobejdete se v něm bez matematiky. Měří se tam, počítají se rovnoběžky a poledníky, tvoří se mapy – v tom případě se převádí plocha z koule na rovinu, což je vlastně aplikovaná matematika. Dělá se zkouška z geologie, takže musím znát aspoň základní body oboru, je tam hydrologie, klimatologie, nějaké minimum z pedagogiky a psychologie. K tomu přidejme základy náboženství, lingvistiky, hospodářství, nějaká zvířátka... Díky tomu nejsem zaměřen úzce na jeden obor.

U jakých typů otázek hrozí, že váš široký přehled nestačí?

Nejsem si jistý v technických věcech. Řidičák mám z leknutí a auta rozlišuju jen podle toho, jestli je modré nebo červené. Slabší jsem i v medicíně. A mám problém s jazyky. Umím slušně rusky, jakžtakž anglicky. Na konferenci něco v angličtině odříkám, ale při diskusi je to těžší. Obdivuju ty, kteří se domluví čtyřmi pěti jazyky.

Je pravda, že jste neuspěl u otázek týkajících se třeba písniček, seriálů a podobně?

Nejsem filmový fanoušek, do kina se dostanu nejvýš jednou za rok. O seriálech jsem taky moc nevěděl. Ale dodnes si ráno kupuju papírové noviny. Jejich výhodou je, že je přečtu od A do Z, od první stránky po poslední. Na internetu něco začnu číst, ale kolikrát to nedokončím, ani neotevřu stránku. Takže v novinách čtu úplně všechno, občas se teď podívám i na bulvár a do televizního programu, abych byl v obraze. Takže už třeba tuším, kdo hraje v Ulici a kdo je Lumír Nykl.

Rodiče učitelům říkají, že je zbytečné, aby se děti učily to, co si můžou kdykoliv najít na internetu, například letopočty, hlavní města a podobně. Co si o tom myslíte?

Ano, vím. A když vypadne wifi, děcka jsou v tahu. Někaké základní znalosti je samozřejmě potřebné mít. Ozval se mi bývalý student, který sleduje soutěž a prý je můj fanoušek. Připomněl mi, že jsem v učebně před mapou světa se zeměmi a hlavními městy studentům říkal: Pokud si myslíte, že po vás budu chtít, abyste znali

všechny státy a všechna hlavní města, tak si to myslíte správně.

Je to k něčemu?

Je jasné, že člověk nemusí znát všechny státy v Africe. Ani učitel zeměpisu ne. Ale my „lovci“ je znát musíme. A nějaký všeobecný přehled by měl mít každý.

TEĎ SEPISUJU NEBOŽTÍKY

Nehloupneme díky tomu, že se dá všechno najít na internetu? Vidíte v něm víc dobrého, nebo zlého?

Teď mě živí sepisování nebožtíků pro projekt Biografický slovník českých zemí. Dělán na něm už šestnáct let. Když dohledávám údaje k osobnostem, bez internetu se neobejdu. Hledám narození, souvislosti, příbuzenstvo, životní osudy a podobně. Kdysi taková práce trvala déle, víc se muselo chodit do archivu. Tak velký projekt bychom v počtu, v jakém ho děláme, bez internetu dělat nemohli. Nemyslím, že bychom z něj hloupili. Hloupne se z jiných věcí. Dřív se lidé snažili, aby je bylo vidět třeba v kavárně, dneska chtějí být vidět na Instagramu. On v tom není až tak velký rozdíl.

Poznáte člověka, který je hloupý?

To poznat jde. Ale nemyslím, že by hloupost souvisela s profesí nebo vzděláním. Znáám spoustu chytrých lidí, kteří ukončili vzdělání výučním listem, stejně jako spoustu těch, kteří mají vysokou školu a jsou blbí jak necky.

Jste coby pedagog kručas?

Ne, jsem cynik. Studenti se na mé přednášce chodí pobavit. Aspoň tak soudím z toho, že chodí v pátek odpoledne v dvojnásobném počtu, než je počet těch, kterým je přednáška určena. Vždycky jim na začátku říkám, že mám černý humor, takže se omlouvám slávistům, ženským, vegetariánům a všem, koho jsem ještě neurazil. Když přednáším, nezabývám se záležitostmi, které se týkají politické či jiné korektnosti. Zatím si nikdo nestěžoval.

Dá se jednoduše popsat, co vlastně vyučujete?

Hlavní úvazek mám na přírodovědecké fakultě v Ústí nad Labem, kde učím klasický regionální zeměpis, přednáším i na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Učím studenty, jak mají dětem zeměpis vykládat – než říkat co a kde, raději vysvětlovat, proč a jaké jsou souvislosti. Proč se v Srbsku, na Slovensku a na Ukrajině mluví maďarsky? Protože Maďarsko bývalo o dvě třetiny větší a v těchto zemích dodnes žijí potomci těch, kteří tam byli doma před dvěma sty lety. Nebo jaká země je Estonsko? Leží na severu, je spojeno s mořem, za hrbem má Rusko, přes vodu Švédý, takže je orientováno na Švédsko a obezřetné vůči Rusku. Nemá nerostné suroviny, tudíž se musí snažit něco vyrábět, ale nemá z čeho, tak musí využívat spíš levnější pracovní sílu, a proto se finské mobilní telefony montují v blízkém Estonsku.

V PĚTI ČÍSLECH

46

Jeho věk, narodil se 9. dubna 1976.

2014

Po studiích historie a geografie na Univerzitě Karlově získal doktorát na Univerzitě Hradec Králové.

2006

Nastoupil do Historického ústavu Akademie věd.

21

Je autorem jednadvaceti knih a čtených vědeckých studií.

2

Je ženatý, má dvě děti.

INZERCE

Ručení za synovy dluhy vyřešila Renta z nemovitosti

Filip a Šárka Doležalovi ručili svému synovi za půjčku svým bytem. Jenomže potom se mu rozpadlo manželství a jejich syn se rozvedl. Nebydlel ve svém a na splácení půjčky neměl peníze. Manželé Doležalovi mu chtěli pomoci, ale nevěděli jak.

Byli v důchodu několikátý rok, takže úspory se pomalu vytratily a oni s penězi sotva vystačili. Začátkem každého nového měsíce už museli obracet každou korunu a přemýšlet, co si mohou a nemohou dovolit koupit. A o nějakých nadstandardních záležitostech jako návštěvě divadla nebo kina nemohla být ani řeč. Sami si půjčku vzít nemohli, protože jí neměli z čeho splácet. Situace bohužel vygradovala a kvůli synově platební neschopnosti jim hrozila exekuce. Začali se bát, že přijdou o byt.

„Museli jsme jednat rychle,“ říká s vážným výrazem v obličejí pan Filip. „Hledal jsem na internetu dostupné možnosti a našel jsem Rentu z nemovitosti od FINEMO.CZ. Nikdy předtím jsem o ní neslyšel, a tak jsem si zjistil víc.“

Potom si společně se ženou a synem domluvili schůzku ve společnosti FINEMO.CZ, která zpětnou hypotéku poskytuje. Obchodní zástupkyně je ujistila, že dál mohou bydlet ve svém bytě a zůstanou jeho vlastníky. Teprve později bude o hodnotu úvěru sníženo dědictví.

„Několik dní jsme o tom v jednom kuse přemýšleli, a nakonec jsme se rozhodli pro výplatu jednorázové částky,“ dodává paní Šárka.

Díky Rentě z nemovitosti si zachránili byt, v němž mohou dál bydlet, a zároveň pomohli svému synovi splatit půjčku. Šťastný syn, který jim bude muset peníze splácet a později dostane méně z dědictví.

Výhody Renty z nemovitosti:

- Získáte peníze na cokoli (najednou či postupně).
- za Vašeho života nemusíte nic splácet a nikdy se nespálí více než cena nemovitosti
- Zůstáváte bydlet doma a jste nadále majitelem svého bytu či domu.
- Můžete žít důstojněji a život si více užívat

Chcete vědět víc?

- Další informace o Rentě z nemovitosti najdete na webu: www.rentaznemovitosti.cz.
- Můžete zde požádat o orientační kalkulaci a seznámit se s příběhy klientů.
- Můžete také zavolat na tel. **233 321 850**.
- Máme licenci České národní banky.

FOTO JAN KROUPA, TV NOVA

**LOVEC
VERSUS OBĚT.**
Své znalosti
proti lovcům
zkusil i herec
Jakub Prachař.

A teď už vím, proč vás v soutěži nikdo nenachytá a všechno víte.

Zabýval jsem se taky tvorbou map. Když jsem skončil fakultu, bylo to první vážnější místo, které jsem sehnal. Každá mapa má popis a ty jsem redigoval, vychytával chyby, doplňoval. Jsem autorem turistických průvodců i několika knížek pro děti. Dělal jsem turistického průvodce, například dvakrát ročně provázím po pražských hřbitovech. Některé ty exkurze jsou k vidění na YouTube. Baví mě cestování, mám slušně prochozený celý Balkán, byl jsem na Ukrajině, v Gruzii, v Arménii. Z kontinentální Evropy mi chybí jen Gibraltar. Léta jsem jezdil s tátou. Když mu bylo padesát, rozhodl se, že pořídí stan. Tak jsme vyráželi spolu, sami dva chlapi.

Jak se dívají kolegové a nadřízení z akademické sféry na to, že jste hvězdou pořadu v komerční televizi?

Samozejmě jsem to předem ohlásil. V zásadě nebyl problém. Na fakultě v Ústí mám prý dokonce fanklub. Zároveň se v mém okolí vyskytují lidé, kteří to neřeší, protože televizi nesledují, ale i ti, kteří se tváří, že ji nesledují.

Už vás lidé poznávají?

Bylo důmyslně vymyšleno, jak budu na obrazovce vypadat. Jednak proto, abych nebyl poznat na první pohled, jednak proto, abych vypadal líp než ve skutečnosti. Teď jsem byl na obědě a slečny od vedlejšího stolu se chtěly se mnou vyfotit. Možná je to i tím, že můj charakteristický hlas vyměnit nejde. Rád bych mluvil srozumitelněji. Ale špatně slyším a nejsem schopný zachytit, jak rychle mluvím. Omlouvám se, že moc drmolím, ale prostě se neslyším.

Domnívala jsem se, že vaše schopnost mluvit rychle je právě jeden z důvodů, proč jste v soutěži úspěšný.

V kombinaci s tím, že musíte neustále přemýšlet a ještě u toho dávat pozor, aby vám bylo rozumět, je to problém. Chodím na rétoriku, beru lekce vážně, snad jsem se trochu posunul, ale pořád to ještě není ono.

DO HOSPODY NA KVÍZ **Čím to je, že soutěž Na lovu má tak velký úspěch, když je televizních vědomostních soutěží v různých podobách hodně?**

Její princip je šikovně promyšlený. Občas se na diskusních fórech objevují názory, že by se na ní něco mělo změnit, ale já si myslím, že právě v této odzkoušené podobě, přesně podle licence funguje.

Máte přehled o tom, jak soutěž vypadá v dalších zemích? Protože jde o licencovaný pořad.

Nedávno jsem se díval na její verzi v Řecku. I tam lovce tvoří tři chlapi a dáma, ale u nich je i moderátorka žena. Zpočátku jsem se díval na anglickou verzi, abych věděl, do čeho jdu. Ale moje angličtina není taková, abych dokázal zachytit všechny vtípky. Mám povědomí i o německé verzi, protože táta si v poledne pouští tu německou a pak naši.

Jaký je vztah mezi vámi, kteří v soutěži hrajete roli lovců?

Rozumíme si. Opravdu jsme si lidsky sedli, i když jsme se předtím vůbec neznali. Občas si společně vyrazíme do hospody.

To bych ráda viděla, jak probíhá vaše posezení v hospodě. Nepoučujete se navzájem, nesnažíte se jeden před druhým poněkud vyniknout?

Jednou jsme si vyrazili na hospodský kvíz...

Moment, myslíte tu rozšířenou zábavu, kdy se v hospodě soutěží ve znalostech?

Ano. Přišli jsme jako takový nenápadný tým. Prostě jsme vyrazili my čtyři lovci a producentka. Byli jsme zvědaví, jak budou ostatní reagovat. Byli slušní, celou dobu se tvářili, že nás neznají. Ale věděli, že jsme to my, i když jsme do toho šli pod trochu drzým názvem Začátečníci.

Zdrtili jste je?

Vyhráli jsme už kolo před koncem, asi tak o jedenáct bodů. My spolu i trénujeme. Scházíme se přes Google Meet, a když nenatáčím, snažíme se takhle aspoň jednou týdně sejit a vymýšlet si otázky sami mezi sebou. Je to ovšem o stupeň výš než to, co se objevuje v soutěži, abychom si drželi formu.

Máte vyzpořován nějaký typ otázek, na kterých pohoříte všichni?

Jsou otázky, u kterých jsem udělal chybu jen proto, že jsem byl rychlý. Například: Letiště Schiphol... A já hned řekl: Amsterdam. Jenže otázka zněla: ... leží ve které zemi? Musíte si poslechnout celé znění otázky, vždycky není dobré být příliš rychlý. Dalšímu typu otázek říkáme Ronaldo Messi. Mají dvě možná řešení a jedno z nich to je.

Tak teď nerozumím.

Kdo se stal nejlepším fotbalistou světa v roce 2017? Jsou jen dva hráči, kteří ten titul získat mohli, protože celých deset let se střídali Ronaldo a Messi. Jen nevím, kdo ho měl který rok. Takže nevím, jestli to risknout. Když to řeknu blbě, nahraju soutěžícím, kteří už budou vědět, že je to ten druhý. Nebo říct stop a nechat rozhodnutí na druhé straně?

Vás ta soutěž baví, nepletu se?

Baví mě moc. Kamarádi se ptali, jestli jsem si ji nevymyslel sám pro sebe, že ke mně tak sedí. Snad to nebude působit, že se vytahuju, ale já jsem konečně trefil na možnost ukázat, co umím, a navíc jsem se díky tomu setkal s týmem perfektních lidí. Tím myslím ostatní lovce i lidi z Novy, kteří se o nás starají. Moc se na natáčení těším. Dostal jsem brýle, služební oblek, dokonce k němu mám služební ponožky. Mám placeného i kadeřníka. Nikdy by mě nenapadlo, že budu mít kadeřníka. A asi bych měl za blázna člověka, který by mi před rokem řekl, že v hlavním čase večer bude v televizi pořad s obsazením: Leoš Mareš, Aňa Geislerová a já. ■

scarlett.wilkova@mfdnes.cz